

14 – Çalışma Grupları İçerisindeki Çeşitlilik

Amaç: Grup içindeki bireylerin farklılıklarının, dil desteği planlamaları ve desteğinin sunulmasına nasıl etki edebileceğine dair farkındalık artırmak.

Hepimizin karışık gruplarla deneyimleri veya karışık bir gruba dâhil olmuşluğumuz vardır. Bir futbol maçında veya bir tiyatro oyununda seyirciler – herkesin bu senaryodaki ilgisi ortak olmuş olsa da, hepsi çok çeşitli yönlerden farklıdır.

Mülteciler için dil öğrenimlerine destek sunarken, mültecilerin birçok farklı sosyal, eğitim, kültürel geçmişleri olan kişilerden oluşan çok çeşitliliği olan bir grup olduklarını unutmamalıdır. Yani sıra, yeni bir dilin öğrenilmesine ilişkin farklı tutum ve hedefleri olduğunu da unutmamak gerekir. Mültecilerin neyi, nasıl öğrenmek istediklerine dair fırsatlar tanımak önemlidir; farklı öğrenme hızlarında öğrenebilmelerine imkân tanımak ve farklı dil öğrenme yaklaşımları ve etkinliklerinden faydalanmak gerekir.

Günlük Yaşamda Çeşitlilik

Büyük şehrin bir otelinde, çok farklı diller konuşan birçok misafir bulabilirsiniz; bu misafirlerin farklı bilgi ve yönlendirmelere ihtiyaçları vardır fakat giriş-çıkış saatleri, otelde sigara içilmesi, Wi-Fi kullanımı ve buna benzer hizmet ve eylemlere dair herkes aynı kurallara tabidir. Otelin resepsiyonunda çalışanlar farklı dilleri konuşurlar, haritalarda yer gösterirler ve her misafirin ihtiyaç duyduğu bilgileri edinebilmesi için not yazarlar veya beden dili kullanırlar. Misafirlerin ve otel çalışanlarının tüm farklılıklarına rağmen, herkes aynı kural ve uygulamaları anlamak ve uymak zorundadır.

Dil Öğrenen Mülteci Grubunuzu Değerlendirmek

Aşağıda göreceğiniz tabloda, farklılıkları olan kişilerden oluşan grupların bazı özellikleri verilmiştir. Tanıştığınız ve destek sağlayacağınız mülteci grubunu düşünerek, aşağıdaki faktörlerin neyi nasıl yapacağınıza karar verirken nasıl etkileyeceğini düşünün. Herhangi bir faktörün özellikle sizin için önemli olduğunu düşünürseniz, iki “tik” (✓✓) atarak işaretleyin.

Özellikler		Bu faktörler benim için önemli (✓) veya (✓✓)	Bunu nasıl yöneteceğimi düşünmem lazım (?)	Kendime Notlar
1	Grup içinde yaş aralıklarının geniş olması			
2	Kadın, erkek ve belki de çocuk			
3	Gelecekte umutlu kişilerle depresyonda olanların birlikte olması			
4	Öğrenmeye çok hevesli kişiler ve yeni bir dil öğrenebilme kapasitelerinin olmadığını düşünen kişiler			
5	Yeni dile aşina olan kişiler ve yeni dilde tek bir sözcük bilmeyen kişiler			

6	Hiç okuma-yazma öğrenmemiş olan kişiler ve (en azından kendi dillerinde) okur-yazar olan kişiler			
7	Hata yapmaktan çekinmeden konuşmaya başlayan kişiler ve bir sözcüğü doğru telaffuz etmeye ve cümleyi doğru kurmayı öğrenene kadar sessiz kalanlar			
8	İki dilden daha fazla dilde yeterliğe sahip olanlar ve hiç hayatlarında başka bir dil öğrenmemiş olanlar			
9	Yüksek tahsilli kişiler ve az ya da hiç örgün eğitime katılmamış kişiler			
10	Farklı öğrenme tercihleri olan kişiler			
11	Grup içinde benim rolüme dair farklı beklentilerin olması			

Öğrenen Bir Grup İçinde Çeşitliliğin Etkisi

Grup içindeki bazı değişiklikler, sunduğunuz dil öğrenme desteğini doğrudan etkileyebilir.

Örneğin; yukarıda gördüğünüz 5, 6, 7 ve 8. maddelerin hepsi, geçmiş bilgi ve becerilere atıfta bulunur. Geçmişte örgün eğitim (ve özellikle dil öğrenimi konusunda) deneyimi olan mülteciler, karşılarındaki yeni duruma uygulayabilecekleri değerli öğrenme stratejilerine sahiptir. Doldurmaları istenilen bir form verildiğinde, formda istenileni anlamaları için her sözcüğün ne anlama geldiğini bilmeleri gerekmediğini bilirler. Bilmedikleri sözcüklerin anlamlarını öğrenmek için bir sözlük ya da telefonlarını kullanmayı düşünebilirler ve yardım istemekten çekinmez veya daha az tedirgin olurlar.

Bu gibi durumlarda, farklı beceri ve özgüven seviyelerini yönetebilmek için, öğrenme etkinliklerini farklı zorluk seviyelerine göre belirlemek gerekebilir. Geçmişte (dil) öğrenme deneyimine sahip mülteciler hızlı ilerlemeye hevesli olup, yeni sözcükleri ve ifadeleri kullanmaya çalışırken, daha az ya da hiç örgün eğitim ve/veya dil öğrenimi deneyimi olmayan mültecilerin daha fazla zamana, desteğe ve tekrar yapma fırsatlarına ihtiyaçları olacaktır.

Çeşitliliği olan gruplarda doğrudan dil öğrenimine etkisi olmayan ancak davranışlara etkisi olabilecek veya grup içinde farklı tutumlara yol açabilecek bazı farklılıklar olabilir. Örneğin; yukarıda gördüğünüz 1, 2, 3 ve 4. maddeler, kişilerin grup içinde birbirleriyle iletişim ve etkileşim içinde olmayı sevip sevmedikleri ile ilgilidir. Bu faktörler, çeşitli etkinlikler için bireylerden yapmalarını istediğiniz şeyleri belirlerkenki süreci ve grubu alt-gruplara bölerken kararlarınızı etkileyecektir.

Farklılık Bir Sorun Değildir: Çeşitliliği Avantaja Çevirmek

Farklılıklar, birlikte çalışmaya ve öğrenmeye engel değildir. Örneğin; farklılıklar, gruptaki daha yetkin kişilerin, öğrenme zorluğu çekenlere yardımcı olabilmesi için etkili bir çözüm olabilir. Destekleyici bir ortam oluşturarak, herkesin kişilerin becerilerine göre desteğe katkı vermeleri sağlanabilir. Mesela, bir mülteci dil öğrenme konusunda çok zorluk çekiyor olabilirken, resim yeteneği yok iyi olabilir, bir diğeri ise şarkı söylemeyi çok seviyor olabilir.

Değerlendirebileceğiniz Bazı Fikirler

Çeşitliliği olan gruplarla çalışmaya ilişkin aşağıdaki kılavuza bakın ve sizin durumunuza hangisinin uygun olduğunu değerlendirin:

Öneriler	✓
<p>Mültecilerin ortak paydalarını keşfedip, bu paydada buluşmalarını teşvik etmeye çalışın: tüm mülteciler en az bir dili biliyor olacaktır. Yolculukları süresince, çok az ya da hiç dil bilmeden durumlarla baş etmeleri gerekmiştir. Hepsinin değerli geçmiş deneyimleri ve becerileri mutlaka vardır ve dil öğrenmek için bu deneyimlerden faydalanılabilir. Aşağıdakileri de yapmalarını teşvik edebilirsiniz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dil portresi hazırlamak (Ayrıca bkz. Araç 38 Çoklu-Dil Resmi: Mülteciler için bir Değerlendirme Ödevi) • Sözlü olmayan etkinliklere katılmak/uygulamak (beden dili, canlandırma)	
<p>Diğerlerini desteklemek için bazı mültecilerin becerilerinden yararlanmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hedef dile biraz aşina olan birini, dilde çok yeni olan biri ile eşleştirin. • Olumlu yönleri odaklanarak, birbirlerine geri bildirim vermelerini isteyin, ör. kazanımlar, başarılar, vb. • Mültecilerin becerilerini grup içinde paylaşımlarını teşvik edin (ör. ortak bir ilgi alanını tarif etmek ya da anlatmak, bir şarkı söylemek, şiir okumak, vs.)	
<p>Herkesin yeni bir şey öğrendiğinden emin olun:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sundukları tepkileri izleyin/takip edin; daha fazla soru sorun ve gerektiğini düşünüyorsanız daha fazla uyarıcıdan yararlanın veya zorluk çekenler için birkaç adım geriye dönün. • Yeni bir şey: Bazı mülteciler için, bu sadece bir sözcük olabilir, kimisi için de bir cümle ya da bir ifade kalıbı. Bir oturumda, yeni bir dilde 6 yeni sözcüğü anlamak, öğrenmek ve hatırlayabilmek büyük bir başarıdır! İletişim için tek bir sözcüğün bile etkili olabildiğini gösterin. Örneğin, bazen sadece ‘pardon?’ demek, ‘affedersiniz, tekrarlamamızı isteyebilir miyim?’ diyebilmek kadar etkilidir. • Herkesin ne öğrendiğini görebilmesi için, örneğin, oturumda odaklanılan konuları görseller kullanarak özetleyin ya da hedef dilde kısa bir canlandırma hazırlamalarını isteyin veya hızlıca bir test/sınav hazırlayın.	
<p>Amacı olan, rahatlatıcı öğrenme ortamı oluşturun:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendiniz hakkında bilgi verin. • Grup ve kendiniz arasında gerçek ve anlamlı iletişimi teşvik edin. • Kişilere, nasıl hitap edilmek istediklerini, isimlerini nasıl kullandıklarını sorun ve isimlerinin telaffuzunu teyit edin. • Mültecilere nasıl öğrenmeyi ve kiminle birlikte çalışmayı tercih ettiklerini sorun. Hepsi eşittir ve birbirlerinden öğrenebilecekleri şeyler vardır.	
<p>Sizin fikirleriniz ve deneyimleriniz:</p>	

Farklı Öğrenme Tercihlere İlişkin Kısa Bilgi

Birçok kişinin, özellikle geçmişte örgün eğitim deneyimleri olmuşsa, nasıl öğrenmeyi sevdiğine dair tercihleri olur. Kimi kişiler dinleyerek öğrenmeyi, kimisi ise okuyarak, kimi de bir şemadan takip ederek öğrenmeyi tercih eder. Çeşitli uyarıcılar, farklı etkinlikler ve kaynaklardan faydalanmak, öğrenme fırsatlarının etkisini arttırır, bireylerin ilgisini canlı tutmaya yardımcı olur ve olası engelleri en aza indirir.

Planlama Yapmak için Araç Setini Kullanmak

Bu Araç Seti, etkinlik seçiminde size yardımcı olacak çeşitli yaklaşımlar sunmaktadır. Bkz. [Hazırlık ve Planlama](#).